

Gudrun Holm

Gudrun Holm, västsvensk målariinna med hästmotiv som specialitet, eftersträvar att ge allmänheten en känsla av frid och ro genom kontakt med hennes konst. Samtidigt vill hon också, att den jäktade nutidsmänniskan skall komma underfund med naturen, söka sig ut till den lik-som målariinnan själv och där "hämta andan" från tidens hets. Ändå är Gudrun Holm själv en mycket stridbar natur när det gäller, stridbar till gränsen av det slaget av fruktbar egocentricitet, som väl ofta utmärker en konstnär.

För att nå sina syften har hon kämpat med frenesi och skakat av sig allt förmyndarskap. Ett av de bästa exemplen är en episod från Leningrad 1937.

Den till mogen ålder komna läsekretsen kommer säkerligen ihåg Sovjets "vänliga vecka" tiden just före andra världskriget. Västerländska kulturpersonligheter och i viss mån också turister var inbjudna till Råd-republiken, vars myndigheter var barnligt förtjusta i att demonstrera de mest välpolerade delarna i ett för övrigt ännu gnisslande statsmaskineri. Under tre dagar låg Gripsholm vid Leningrads redd. En skara amerikanska lyxturister hade hyrt fartyget för besök i Köpenhamn, Helsingfors och Leningrad. Språkkunniga guider ställdes till besökarnas tjänst — samma förmåner fick enligt den sovjetiska "utjämningsprincipen" också besättningen. Bland besättningen återfanns Gudrun Holm, som genom att arbeta i fartygets tvättinrättning kombinerade utkomst och studieresa. Alla andra ombord fann sig i att gruppvis besöka stadens utvalda sevärigheter — alla utom målariinnan. Hon vill ensam besö-

ka stadens museer och butiker. Något konfunderade erbjöd vädarna, att hon med en privat guide skulle få "göra stan". Men tvättnedläggerskan var obehaglig — och lyckades driva sin vilja igenom!

— Men jag är övertygad om att jag hela tiden var skuggad. Trots allt var det underbart att vandra omkring på egen hand. Jag blev under tre dagar bofas i Eremitaget, Leningrads ofantliga konstmuseum, med bl. a. 21 Rembrandtsoriginal. Det var en upplevelse.

Om museerna gav det vackraste minnet, så lämnade besättningens beteende det fulaste. Ovanan med rysk vodka och värdfolkets aldrig sinande lager resulterade i att så gott som samtliga fick bäras tillbaka till Gripsholm från slutfestligheterna.

— Jag har aldrig sett så män-

— konstnärinna från Skara

ga våldsamt berusade på en gång, säger fröken Holm.

Repliken antyder att åtminstone en av festdeltagarna själv kunde ta sig till fartyget.

Envisheten gjorde sig gällande redan i de tidigare ungdomsåren. Bl. a. blev hon satt att gå i läroverket i Skara, trots att hennes högsta önskan var att bli bonde — och det på fläcken — när flickskolan var ett lyckligen passerat stadium. Läroverkstiden varade ett år. Gudrun Holm var en föga intresserad elev och lyckades få C i flit, ett graverande betyg, som fick hennes målsmän att ge vika inför bondeillusionerna.

Reportage:

Jens Hildén

— Mesta delen av lektionerna satt jag och ritade hästar på papperslappar, i läroböcker och häften som var avsedda för annat. På teckningslektionerna var det däremot inte roligt att rita. Då fick man ju göra det på befällning.

Kontakten med lantbruket blev inte de drömmarnas uppfyllelse hon väntat. Att gallra

rotfrukter dag efter dag var nog för att illusionerna skulle spricka. Men då började konstnärdrömmen att ta form, och eftersom förkärleken för hästar inte avtagit trots det hårda lantlivet, föddes med tiden den lyckade kombinationen av jordbruksarbete och konstnärskap: hästmålariinnan Gudrun Holm.

Sedan nittonårsåldern har hon målat på allvar och under de senaste åren äntligen börjat få lön för mödan, ekonomisk bärning och relativt bekymmersfri existens.

— Men det går upp och ner, och man vet aldrig hur trygg tillvaron är i morgon.

Målning av G. Holm enkel och rättfram

Ett stort antal studieresor och ett flertal goda lärare har gett henne positionen som Sveriges främsta hästmålare. Av lärarna gav Isaac Grünewald henne den yppersta skolningen.

— Han kunde inte bara måla och visa sitt kunnande, han kunde också ge muntliga lektioner, som fångslade och stimulerade intresset.

I tjugo år har Gudrun Holm vistats i Stockholm med avbrott för de numera årligen återkommande sommarbesöken på Öland, där hon blivit en välsedd och bekant gäst hos befolkningen. Trots att stadslivet i princip är felaktigt enligt konstnärinnans åsikt måste man bo i huvudstaden för att få beställningar, kunna besöka utställningar och över huvud taget leva nära konsten.

Numera disponerar målaren en rymlig ateljé i Hägersten, som blivit en vallfartsort för bekanta lantbor. Men de tidigaste åren i Stockholm betydde kamp och försakelse. Den första ateljén var en dragig vindskupa på Söder, där hon försökte arbeta efter bästa förmåga med ytterkläderna på under höst och vintrar. Ibland smet hon sig till Nackaskogen efter ett fång ved till kakelugnen. Ateljén blev utdömd och Gudrun Holm flyttade — ur askan i elden. Nästa hemvist var en källarbostad med värmepanna vägg om vägg och ledningsrör i taket. Värmen var inte att klaga på, men ledningarna läckte och väggen intill värmepannan vittrade sönder.

— Jag höll på att tuppa av ett par gånger för kolosets skull, konstaterar hon sakligt.

Men de hårda åren har burit frukt, och just nu är kanske

Gudrun Holm på höjden av kunnande och skaparkraft.

Konstnärinnan Gudrun Holm, välkänd och populär i Skara efter närmare tioåret utställningar under årens lopp, gästar åter Skara. Denna gång ställer hon ut sina oljemålningar på Konsthallen. Gudrun Holms konst är enkel och rättfram. Den skildrar det svenska sommarlandskapet i en behagligt blond kolorit med nästan pastelltorra färger och ett skickligt användande av de effekter den svårt gråtonade duken kan ge där den då och då lyser fram mellan penseldragen. Konstnärinnan dokumenterar på denna utställning ännu en gång sin kända skicklighet som tecknare av djur, särskilt hästar, och det är med

glädje man konstaterar hur smidigt hon förenar teckningskunnandet med sin sobert känsliga färgbehandling. Ofta nog får man ju annars se prov på hur det ena har en stark benägenhet att utsluta det andra. En påtaglig styrka hos Gudrun Holm är också hennes förnämliga atmosfärmåleri. Sommarluften dallrar över hennes landskap med gröna ångar och betande djur. Denna sakliga idyllskildring, — bra teckning tillsammans med skickligt måleri, av det svenska landskapet då det visar sitt kanske vackraste ansikte är kännetecknande för Gudrun Holms konst.

Borja.

Gudrun "Gugge" Holm ställer ut i Skara 17.10.75

Konstnärinnan Gudrun "Gugge" Holm ställer ut på konsthallen Lilla Galleriet i Skara Teater med vernissage på söndag.

Gudrun Holm är uppvuxen i Skara, och hennes konst är välkänd för åtskilliga skaraborgare. Det var länge sedan hon ställde ut i Skara senast. Hon kommer att visa ett 50-tal oljemålningar och kolteckningar. Kollektionen kommer att spegla hennes kärlek till det gamla bondesamhället och dess lugna livsrytm. Främst hämtar hon sina motiv från det öländska landskapet med hästar i arbete, vila och lek.

Gudrun Holm började redan i två-treårsåldern forma hästar i lera och att teckna hästar. En tid var hon lantbrukselev med sikte på att bli bonde. Hennes begåvning upptäcktes på en marknad i Axvall, där hon gick och tecknade hästar.

Efter senaste utställningen i

Konstnärinnan Gudrun Holm. Stockholm inbjöds hon bla till riksdagens konstförening. Gunnar Hed-